

70-річчя академіка НАН України В.І. ПЕХНЬО

Василь Іванович Пехньо народився 7 серпня 1952 р. У 1974 р. закінчив з відзнакою Ужгородський державний університет, працював інженером на заводі «Точприлад». Навчався в аспірантурі Інституту загальної та неорганічної хімії АН УРСР (1976–1979). У 1982 р. захистив кандидатську, в 1997 р. – докторську дисертацію, отримав звання професора (2002). Був завідувачем відділу хімічного та інформаційного аналізу (2001–2002), заступником директора з наукової роботи ІЗНХ ім. В.І. Вернадського НАН України. З 2002 р. він очолює відділ хімії комплексних сполук, з 2016 р. є директором Інституту. У 2021 р. його обрано академіком НАН України за спеціальністю «неорганічна хімія».

В.І. Пехньо – відомий вчений у галузі хімії комплексних сполук металів і металоїдів у різнофункціональних середовищах: водних і органічних розчинах, сольових розплавах, дисперсіях, трибохімічних системах тощо. Тематика наукових робіт, що проводяться під керівництвом В.І. Пехньо, спрямована на вирішення актуальних проблем сьогодення: створення ефективних сполук адресної дії – основи нових препаратів для лікування поширених захворювань: онкологічних, серцево-судинних, вірусних, у т.ч. ВІЛ, для відновлення кісткової тканини після поранень; розвиток безвідходних методів переробки природної та вторинної сировини дорогоцінних металів і металоїдів; одержання нових матеріалів для систем альтернативної енергетики; розроблення екологічних мастильних композицій на основі координаційних сполук «металів життя», які зменшують тертя і формують поверхневі шари з протизношувальними властивостями.

Наукові результати В.І. Пехньо узагальнено у близько 500 працях, зокрема 125 статтях, які входять до баз даних Scopus, Web of Science, 39 винаходах. Серед його учнів один доктор і 8 кандидатів наук. Він голова Наукової ради НАН України з проблеми «Неорганічна хімія», головний редактор «Українського хімічного журналу», член експертних рад кількох цільових конкурсних програм НАН України. Наукові здобутки В.І. Пехньо відзначені Почесною грамотою Кабінету Міністрів УРСР, Державною премією України в галузі науки і техніки (1996). Він заслужений діяч науки і техніки України, почесний доктор Ужгородського національного університету,